

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

**Realizacja działań wynikających z Programów ochrony
powietrza i uchwał antysmogowych przyjętych
dla województwa pomorskiego.**

Zagadnienia prawne

WFOŚiGW
w Gdańsku

Gdańsk, czerwiec 2021 r.

radca prawny Miłosz Jakubowski

ICHP INSTYTUT CHEMICZNEJ
PRZERÓBKI WĘGLA

Frank Bold

Plan prezentacji

- ✓ Źródła prawa ochrony powietrza – prawo UE i prawo krajowe
- ✓ Jakość powietrza w województwie pomorskim w świetle obowiązującego prawa
- ✓ Programy ochrony powietrza
- ✓ Uchwały antysmogowe
- ✓ Kontrola palenisk

Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza – najważniejsze akty prawne

Prawo UE

- **Dyrektywa 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE):** PM_{2,5}, PM₁₀, NO_x, SO₂, benzen, ołów, CO
- Dyrektywa 2004/107/WE w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu: b(a)p

Prawo krajowe

- **Ustawa Prawo Ochrony Środowiska**
- Rozporządzenia wykonawcze, w tym rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu; rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych
- Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw
- Rozporządzenie w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe
- Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych

Prawo miejscowe

- Wojewódzkie programy ochrony powietrza wraz z planami działań krótkoterminowych
- Wojewódzkie *uchwały antysmogowe* tj. uchwały podejmowane na podstawie art. 96 Prawa Ochrony Środowiska

Poziomy dopuszczane i docelowe – ochrona ludzi

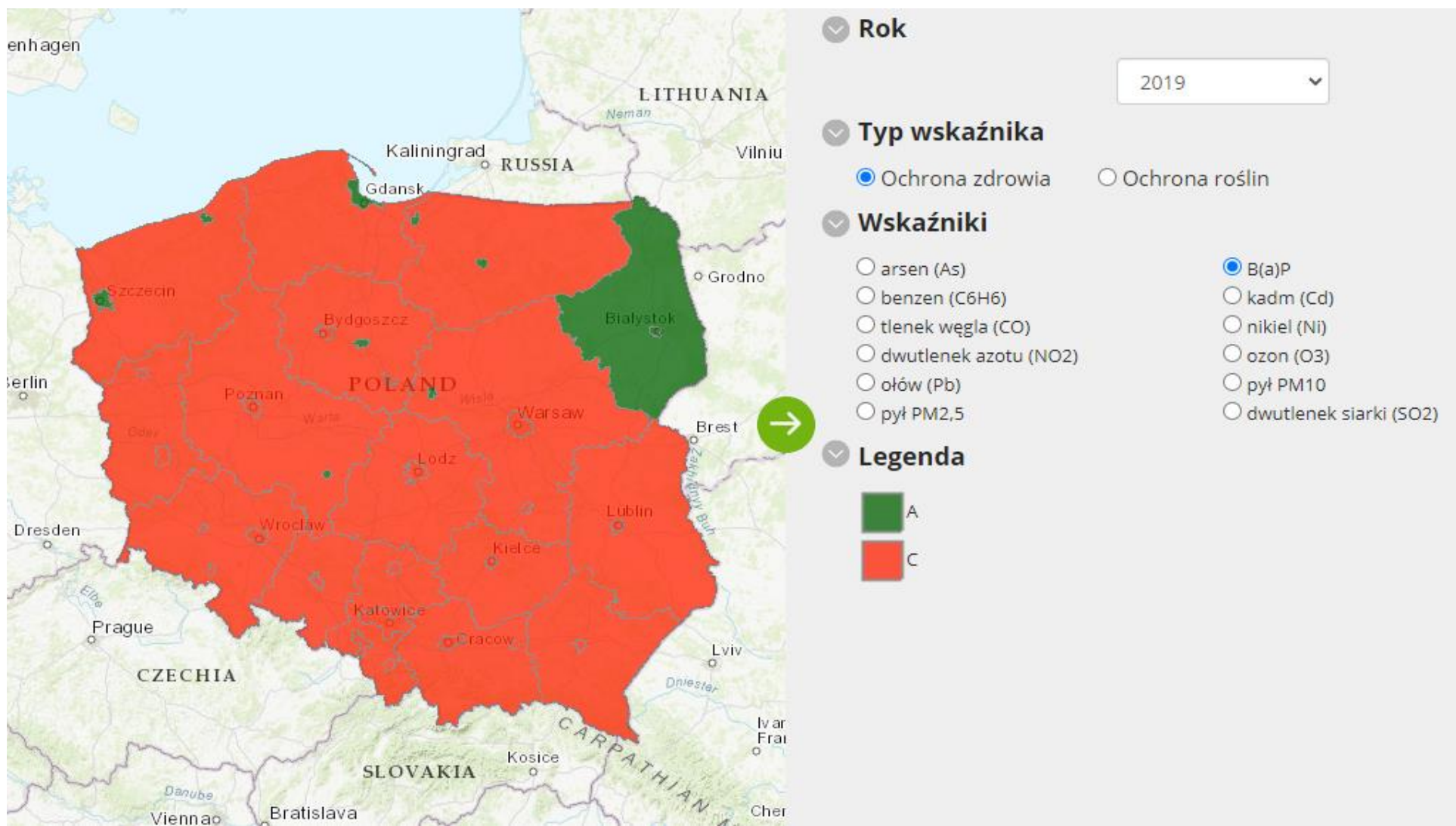
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 24 sierpnia 2012 r.
w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu

PM10	PM2,5	NO ₂	SO ₂
50 µg/m ³ – 24 h	20 µg/m ³ – 1 rok (od 2020 r.)	200 µg/m ³ – 1 h	350 µg/m ³ – 1 h
40 µg/m ³ – 1 rok	b(a)p	40 µg/m ³ – 1 rok	125 µg/m ³ – 24 h
100 µg/m ³ – 24h (poziom informowania)	1 ng/m ³ – 1 rok (poziom docelowy)	400 µg/m ³ – 1 h (poziom alarmowy)	500 µg/m ³ – 1 h (poziom alarmowy)
150 µg/m ³ – 24h (poziom alarmowy)			

Zanieczyszczenie powietrza według danych pomiarowych – b(a)p

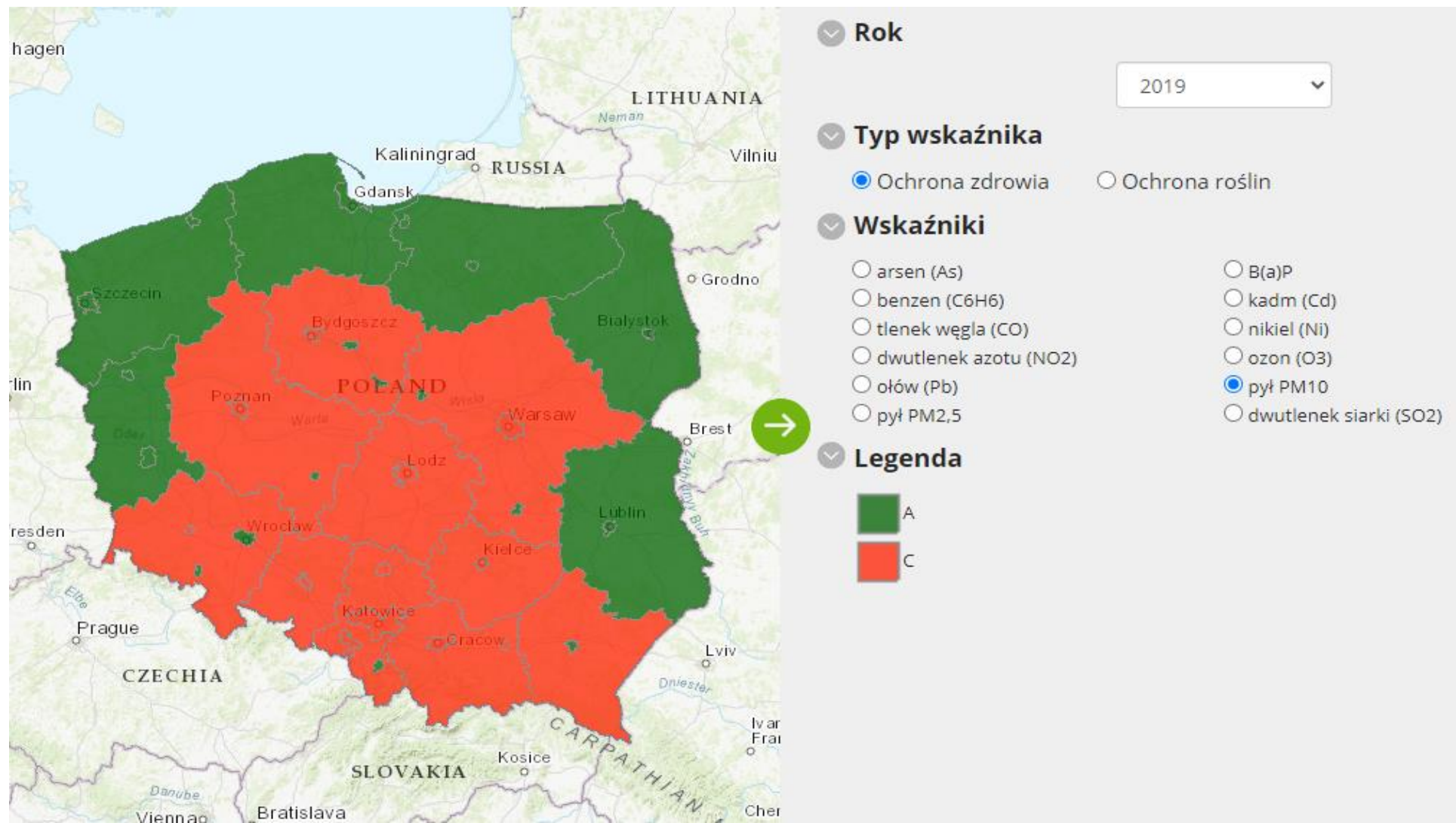
<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/maps/air/quality/type/R#> - oceny roczne

Zanieczyszczenie powietrza według danych pomiarowych – PM10

<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/maps/air/quality/type/R#> - oceny roczne

Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim – 2020

<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/documents/download/108399>

Rysunek 7.47. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie pomorskim w 2020 roku [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

Wyrok TSUE z 22 lutego 2018 r. (C-336/16)

Polska naruszyła **dyrektywę 2008/50/WE (CAFE)**.

- przekraczając od **2007 r. do 2015 r.** włącznie **dobowe wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM10 w 35 strefach** oceny i zarządzania jakością powietrza oraz **roczne wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM10 w 9 strefach** oceny i zarządzania jakością powietrza;
- **nie podejmując odpowiednich działań w programach ochrony powietrza** zmierzających do zapewnienia, aby okres występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych dla stężenia **pyłu PM10** w powietrzu był możliwie jak najkrótszy;
- **przekraczając dobowe wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM10 w powietrzu zwiększone o margines tolerancji** w okresie **od 1 stycznia 2010 r. do 10 czerwca 2011 r.** w strefach miasto Radom, pruszkowsko-żyrardowskiej i kędzierzyńsko-kozielskiej, a także w okresie **od 1 stycznia do 10 czerwca 2011 r.** w strefie ostrowsko-kępińskiej,
- nie dokonując prawidłowej transpozycji art. 23 ust. 1 akapit drugi dyrektywy CAFE

Program ochrony powietrza

Program Ochrony Powietrza (POP)

- Akt prawa miejscowego
- Opracowany przez Zarząd Województwa, uchwalany przez **Sejmik Województwa**
- Przed uchwaleniem **opinia Ministra Klimatu i Środowiska**
- Zawiera **działania naprawcze**, które mają zapewnić, że okres przekroczeń jest **możliwie najkrótszy**
- Działania naprawcze krótko, średnio i długoterminowe (max. 6 lat)
- Aktualizacja co 3 lata
- Raporty z realizacji POP przekazywane corocznie zarządowi województwa

Plan działań krótkoterminowych

- **Plan Działań Krótkoterminowych (PDK)**
 - Integralna część POP
 - Działania doraźne, które mają na celu szybką poprawę jakości powietrza
 - Wdrażanie działań uzależnione od wystąpienia **stopni zagrożenia**
 - Naruszenie planu działań krótkoterminowych jest wykroczeniem (**art. 332 POŚ**) – grzywna do 5000 zł
 - Przykładowe działania krótkoterminowe:
 - czasowy zakaz rekreacyjnego palenia w kominkach,
 - czasowe zawieszenie robót budowlanych
 - zwiększenie kontroli indywidualnych palenisk

POPy w województwie pomorskim

- Uchwała nr **307/XXIV/20** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracji trójmiejskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu
- Uchwała nr **308/XXIV/20** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

Opracowano projekt zmiany POP (załączników 4 – Informacje dotyczące planowanych do podjęcia działań naprawczych) – zmiana w harmonogramie działań naprawczych.

Kolejne slajdy uwzględniają projektowane zmiany.

Wykaz działań naprawczych

Tabela 1 Wykaz planowanych działań naprawczych w strefie aglomeracji trójmiejskiej

Numer działania	Kod działania	Nazwa działania
1.	WpsAtrZSO	Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, w gminach strefy aglomeracji trójmiejskiej.
2.	WpsAtrEdEk	Edukacja ekologiczna.
3.	WpsAtrInZe	Inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, w gminach strefy aglomeracji trójmiejskiej.
4.	WpsAtrHrFi	Opracowanie i przyjęcie w gminach strefy aglomeracji trójmiejskiej szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych.
5.	WpsAtrSyPo	Stworzenie przez poszczególne gminy strefy aglomeracji trójmiejskiej systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie.
6.	WpsAtrKoAnt	Koordinowanie przez Samorząd Wojewódzki wdrażania uchwały antysmogowej.

Tabela 1 Wykaz planowanych działań naprawczych w strefach województwa pomorskiego

Numer działania	Kod działania	Nazwa działania
1.	WpsPomZSO	Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych w gminach strefy pomorskiej.
2.	WpsPomEdEk	Edukacja ekologiczna.
3.	WpsPomInZe	Inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych w gminach strefy pomorskiej.
4.	WpsPomHrFi	Opracowanie i przyjęcie w gminach strefy pomorskiej szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych.
5.	WpsPomSyPo	Stworzenie przez poszczególne gminy województwa pomorskiego systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie.
6.	WpsPomKoAnt	Koordinowanie przez Samorząd Wojewódzki wdrażania uchwały antysmogowej.

POPy w województwie pomorskim – PDK

- Działanie „wspierające” WpsAtrSyPo oraz WpsPomSyPo zawiera w opisie „kontrolę wdrażania uchwał antysmogowych”.
- Działania krótkoterminowe określone w PDK:
 - Kontrole palenisk pod kątem spalania odpadów: działanie WpAtrISo, WPsPISo – od poziomu I.
 - Kontrole przestrzegania zakazu spalania bioodpadów: działanie WpAtrIIPo, WPsPIIPo – od poziomu II.
 - Zakaz palenia w kominkach (jeżeli nie stanowią jedyne źródła ciepła): działanie WpAtrIIPk, WPsPIIPk – od poziomu II.

Art. 332 POŚ Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 92 ust. 1c, podlega karze grzywny.

Wykroczenie **niewymienione w rozporządzeniu mandatowym** – brak możliwości nałożenia mandatu karnego – tylko wniosek o ukaranie.

Inwentaryzacja i obowiązkowy harmonogram

Działanie naprawcze WpsPomInZe/WpsAtrInZe:

- inwentaryzacja z uwzględnieniem informacji niezbędnych do zamieszczenia w CEEB
- termin realizacji 31.12.2021 r. **ALE**
- **procedowana zmiana POP: zadanie rozdzielone na dwa etapy:**
 - **I etap** – inwentaryzacja w budynkach i lokalach użyteczności publicznej oraz komunalnych bądź innych, stanowiących własność gminy, **termin: 31.12.2021**,
 - **II etap** – inwentaryzacja źródeł ciepła w pozostałych budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, **termin: 30.06.2023**

Działanie naprawcze WpsPomHrFi/WpsAtrHrFi:

- Harmonogram rzeczowo-finansowy pozwalający na pełną realizację działania WpSPomZSO
- termin realizacji 31.03.2022 r. **ALE**
- **w tym zakresie również planowane są zmiany:**
 - **I etap** – termin: **31.03.2022**
 - **II etap** – termin: **30.09.2023**

Wskaźnik realizacji POP

Szacowana liczba kotłów do wymiany (z wyjątkiem Sopotu) – dokładna liczba kotłów do ustalenia w harmonogramie w ramach realizacji zadania WpsPomHrFi / WpsAtrHrFi:

- POP dla strefy pomorskiej: Tabela 2,
- gminy zaznaczone na czerwono: Kościerzyna (gm. miejska), Lębork, Malbork (gm. miejska), Pruszcz Gdański (gm. miejska), Tczew (gm. miejska) – mają **obowiązek likwidacji wszystkich kotłów niespełniających wymogów ekoprojektu** do roku zakończenia programu,
- pozostałe gminy: min. 20 % kotłów, Pruszcz Gdański (gm. wiejska) i Kolbudy: min. 30%
- POP dla strefy trójmiejskiej: Gdańsk - Tabela 2, Gdynia – Tabela 3.
- W Sopocie liczba kotłów do wymiany (nie szacowana): Tabela 5.

Uchwały antysmogowe

Ograniczenia w zakresie eksploatacji kotłów, kominków, pieców oraz innych instalacji spalania paliw.

- Instalacja – **stacjonarne urządzenie techniczne** (nie musi być trwale związane z gruntem) – również wędzarnie, sauny itp.
- Nie stosuje się do instalacji wymagających zgłoszenia lub pozwolenia (np. kotły grzewcze o mocy od 1MW, instalacje inne niż energetyczne o mocy powyżej 500kW, instalacje stosowane w gastronomii – 500 klientów dziennie)

Naruszenie uchwały antysmogowej stanowi wykroczenie – mandat do 500 zł lub grzywna do 5000 zł (**art. 334 POŚ**).

Uchwały antysmogowe w województwie pomorskim

- Uchwała nr **309/XXIV/20** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia **na obszarze miast województwa pomorskiego**, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
- Uchwała nr **310/XXIV/20** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, **z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast**, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
- Uchwała nr **236/XIX/20** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze **Gminy Miasta Sopotu** ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Uchwały antysmogowe w **art. 96 POŚ** (1/3)

1. **Sejmik województwa** może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
2. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, **opracowuje zarząd województwa**. Zarząd województwa przedstawia projekt uchwały do zaopiniowania właściwym miejscowo wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom.
3. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, o którym mowa w ust. 2.
4. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 3, oznacza akceptację projektu uchwały.
5. W postępowaniu, którego przedmiotem jest opracowanie uchwały, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziału 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Uchwały antysmogowe w **art. 96 POŚ** (2/3)

6. Uchwała, o której mowa w ust. 1, **określa**:
 - 1) **granice obszaru**, na którym wprowadza się ograniczenia lub zakazy, o których mowa w ust. 1;
 - 2) **rodzaje podmiotów lub instalacji**, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy, o których mowa w ust. 1;
 - 3) **rodzaje lub jakość paliw** dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane na obszarze, o którym mowa w pkt 1, lub **parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji**, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na tym obszarze.
7. Uchwała, o której mowa w ust. 1, **może także określać**:
 - 1) **sposób lub cel wykorzystania paliw**, który jest objęty ograniczeniami określonymi w uchwale;
 - 2) **okres obowiązywania ograniczeń** lub zakazów w ciągu roku;
 - 3) **obowiązki podmiotów objętych uchwałą** w zakresie niezbędnym do kontroli realizacji uchwały.

Uchwały antyśmogowe w **art. 96 POŚ (3/3)**

8. Uchwała, o której mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do instalacji, dla których wymagane jest uzyskanie **pozwolenia zintegrowanego albo pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza**, albo dokonanie zgłoszenia.
9. Uchwała, o której mowa w ust. 1, jest **aktem prawa miejscowego**.

Uchwała antysmogowa dla miast (309/XXIV/20)

- instalacje objęte uchwałą

- Instalacje dostarczające ciepło do instalacji centralnego ogrzewania lub instalacji ciepłej wody użytkowej (kotły CO i CWU) - § 5 pkt 1 lit. a i b.
- Instalacje wydzielające ciepło przez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem go do innego nośnika – **których użytkowanie służy do zapewnienia właściwej temperatury w obiekcie budowlanym lub jego części, do podgrzewania wody użytkowej, do produkcji pary technologicznej**
 - kominki, kozy, piece kaflowe, kominki z płaszczem wodnym, piece używane do ogrzewania szklarni, ale **nie** grille, wędzarnie, piece piekarnicze
- Czy szklarnia to obiekt budowlany?
 - Tak, z wyłączeniem sezonowych tuneli foliowych (w orzecznictwie określane jako „urządzenia rolnicze”). Obecność instalacji (pieca, kotła) świadczy o tym, że szklarnia ma charakter trwały i jest obiektem budowlanym, a nie urządzeniem rolniczym.

Uchwała antysmogowa dla miast (309/XXIV/20) - zasady eksploatacji instalacji

Dopuszcza się wyłącznie spalanie paliwa gazowego, gazu płynnego LPG oraz lekkiego oleju opałowego **chyba że łącznie spełnione są następujące warunki:**

1. Brak możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej i **sieci gazowej** na terenie bezpośrednio przylegającym do działki (**potwierdzony przez operatora sieci, a w przypadku braku operatora – przez organ gminy**),
2. Instalacja zapewnia:
 - minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń określone w ekoprojekcie (kotły CO);
 - graniczne wielkości emisji pyłu określone w ekoprojekcie (miejscowe ogrzewacze pomieszczeń);
 - wymagania dotyczące granicznych wielkości emisji określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (kotły CWU).

Uchwała antysmogowa dla miast (309/XXIV/20) - możliwość palenia w kominku

Na terenach z dostępem do sieci ciepłowniczej lub gazowej dopuszcza się **okazjonalne** spalanie biomasy stałej w kominkach itp.

- **Pod warunkiem**, że nie powoduje to **uciążliwości, w tym zadymienia**, na terenach sąsiadujących.

Uchwała antysmogowa dla miast (309/XXIV/20)

- wymagania dotyczące paliw

§ 8. W instalacjach wskazanych w § 5, od dnia 1 stycznia 2021 r. **zakazuje się stosowania:**

- 1) paliw, o których mowa w art. 7 ust. 7a pkt 1-5 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw;

(muły, flotokoncentraty, mieszanki paliw, paliwa niespełniające wymagań określonych w rozporządzeniu, paliwa niesortowane, paliwa dla których nie wystawiono świadectwa jakości)

- 2) paliw, o których mowa w Tabeli nr 6 załącznika do rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych

(miały o wymiarze ziarna $1 \div 31,5$ mm: miał I, miał II, miał III);

- 3) paliw zawierających biomasę o wilgotności powyżej 20%.

Uchwała antysmogowa dla miast (309/XXIV/20) - etapy wdrażania

30 października 2020	wymagania dla nowych instalacji (§ 7 pkt 1)
1 stycznia 2021	wymagania dotyczące paliw stałych
1 września 2024	wymagania dla istniejących instalacji niespełniających granicznej wartości emisji pyłów określonych dla klasy 3 wg. normy PN-EN 303-5:2012 lub nieposiadających tabliczki znamionowej
1 września 2026	wymagania dla istniejących instalacji spełniających graniczne wartości emisji pyłów określone dla klas 3 i 4 wg. normy PN-EN 303-5:2012
1 lipca 2035	wymagania dla istniejących instalacji spełniających graniczne wartości emisji pyłów określone dla klasy 5 wg. normy PN-EN 303-5:2012
15 lat	eksploatacja instalacji na paliwa stałe dozwolona nie dłużej niż 15 lat od rozpoczęcia ich eksploatacji jeżeli wystąpiła możliwość przyłączenia do sieci gazowej lub ciepłowniczej.

Uchwała antysmogowa dla miast (309/XXIV/20)

- obowiązki kontrolowanych podmiotów (1/2)

§ 9. Podmiot eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania organom uprawnionym do kontroli wymogów określonych w § 5 i § 8 poprzez przedstawienie dowodów potwierdzających ich spełnienie, w szczególności:

- 1) **dokumentacji technicznej urządzenia;**
- 2) instrukcji dla instalatorów i użytkowników, o której mowa w pkt 3 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe;
- 3) instrukcji dla instalatorów i użytkowników, o której mowa w pkt 2 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe;

Uchwała antysmogowa dla miast (309/XXIV/20) - obowiązki kontrolowanych podmiotów (2/2)

- 4) dokumentu potwierdzającego brak możliwości przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej;
- 5) kopii świadectwa jakości paliwa stałego, o której mowa w art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw;
- 6) dokumentacji potwierdzającej datę oddania instalacji do eksploatacji.

Obowiązki są egzekwowalne – **art. 96 ust. 7 pkt 3 POŚ.**

Art. 334 POŚ: Kto nie przestrzega ograniczeń, **nakazów** lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.

Brak świadectwa jakości paliw jako samodzielna przesłanka do ukarania? Moim zdaniem **TAK.**

Uchwała antysmogowa dla obszaru poza miastami (310/XXIV/20)

- różnice

- Brak różnic z **jednym** zastrzeżeniem: § 6 ust. 2 pkt 1:

Dopuszcza się wyłącznie spalanie paliwa gazowego, gazu płynnego LPG oraz lekkiego oleju opałowego chyba że łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1. Brak możliwości podłączenia do **sieci ciepłowniczej** ~~i sieci gazowej~~ na terenie bezpośrednio przylegającym do działki (potwierdzony przez operatora sieci, a w przypadku braku operatora – przez organ gminy),
- 2. Spełnienie wymagań z ekoprojektu lub rozporządzenia (tak samo jak w miastach).

**POZA MIASTAMI KOTŁY NA PALIWO STAŁE MOŻNA STOSOWAĆ RÓWNIEŻ TAM,
GDZIE JEST DOSTĘP DO SIECI GAZOWEJ**

Uchwała antysmogowa dla obszarów poza miastami, a POP

- POP dla strefy pomorskiej, opis działania WpsPomZSO:
Należy dążyć do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. **Jedynie w obszarach, gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, powinna być dopuszczona wymiana na kotły na paliwa stałe spełniające wymagania ekoprojektu.** (...) Odpowiedzialni za realizację działania są właściciele kotłów na paliwo stałe do 1,0 MW: osoby fizyczne, przedsiębiorcy i osoby prawne oraz samorządy gminne odnośnie zasobów komunalnych.
- Czy uchwała w tym zakresie nie narusza POP?
- Czy POP można stosować bezpośrednio?
- Plany dodania do POŚ wykroczenia polegającego na naruszeniu POP przez obywatela ([art. 331a POŚ](#))

Uchwała antysmogowa dla Sopotu (236/XXIV/20)

- Zakres obowiązywania: instalacje CO, CO+CWU, CWU oraz wydzielające ciepło (**bez zastrzeżenia, że mają służyć wyłącznie ogrzewaniu pomieszczeń**).
- Dozwolone paliwa: paliwo gazowe, gaz płynny LPG, lekki olej opałowy.
- Biomasa stała o wilgotności poniżej 20% w instalacjach bezpośrednio przenoszących ciepło (bez przenoszenia ciepła do innego nośnika), które spełniają **łącznie** oba warunki:
 - zapewniają emisję pyłu na poziomie zgodnym z ekoprojektem **oraz**
 - nie stanowią podstawowego źródła ciepła w lokalu.
- **Wejście w życie: 1 stycznia 2024 r.**

Paliwa stałe

– eksploatacja a wprowadzanie do obrotu

- **Uchwały antyśmogowe** przewidują ograniczenia w zakresie **eksploatacji**, a nie wprowadzania do obrotu (sprzedaży) urządzeń i paliw.
- Ograniczenia w zakresie **wprowadzania do eksploatacji** paliw stałych określa **ustawa** z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (po nowelizacji, która weszła w życie 12 września 2018 r.).

Paliwa stałe – wymagania

- **Ustawę** stosuje się do wprowadzania do obrotu paliw stałych z przeznaczeniem do użycia w gospodarstwach domowych oraz w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej **mniejszej niż 1 MW**;
- wprowadzanie do obrotu paliw stałych zdefiniowane szeroko, jako sprzedaż lub inną formę zbycia paliw stałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z przeznaczeniem wskazanym wyżej;
- sprzedawca paliwa **ma obowiązek** przekazania nabywcy **świadcstwa jakości paliwa**;
- zabroniona jest sprzedaż mułów, flotokoncentratów, od 1 czerwca 2020 r. również węgla brunatnego;
- sprzedawany węgiel musi spełniać wymagania określone w **rozporządzeniu Ministra Energii z 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych** (tabela 6 – miał I, II i III – nie spełnia wymagań uchwały antysmogowej)

Paliwa stałe – sankcje

Naruszenie przepisów ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w odniesieniu do wprowadzania do obrotu paliw stałych stanowi:

- **delikt administracyjny**, zagrożony administracyjną karą pieniężną do 100 000 złotych
- **przestępstwo**, zagrożone grzywną do 1 000 000 zł lub karą pozbawienia wolności do 5 lat.

Kontrolę prowadzi **Inspekcja Handlowa**.

Delikt administracyjny

zagrożony administracyjną karą pieniężną do 100 000 złotych – w przypadku:

- niewystawienia świadectwa jakości paliwa,
- wystawienia świadectwa, którego treść nie odpowiada faktycznej jakości paliwa,
- nieprzekazania świadectwa jakości paliwa nabywcy,
- naruszenia obowiązku przechowywania dokumentów związanych z wprowadzaniem do obrotu paliw z przeznaczeniem innym niż określone w ustawie (paliwa przeznaczone do instalacji o mocy 1 MW lub większej).

Przestępstwo

zagrożone grzywną do 1 000 000 zł lub karą pozbawienia wolności do 5 lat – w przypadku:

- wprowadzania do obrotu mułów węglowych, flotokoncentratów, mieszanin zawierających poniżej 85% węgla kamiennego;
- wprowadzania do obrotu węgla brunatnego (od 1 czerwca 2020 r.);
- wprowadzania do obrotu paliwa stałego niespełniającego wymagań określonych w rozporządzeniu;
- wprowadzania do obrotu paliwa niesortowanego.

Wprowadzanie do obrotu kotłów - ekoprojekt

Co do zasady **od 1 stycznia 2020 r.** wprowadzane do obrotu mogą być wyłącznie kotły spełniające wymagania **ekoprojektu**.

- Wymagania dot. ekoprojektu stosuje się **przy pierwszym wprowadzeniu do obrotu lub użytkowania na terenie UE.**
- **Wymagania techniczne** określone w rozporządzeniach Komisji Europejskiej (2015/1189) i (2015/1185) z kwietnia 2015 roku
- <https://www.gov.pl/web/klimat/ekoprojekt>

Ekoprojekt zawiera wyłączenia (art. 1 ust. 2): **kotły CWU**, kotły przeznaczone do ogrzewania gazowych nośników ciepła, kotły kogeneracyjne na paliwo stałe o maksymalnej mocy elektrycznej 50 kW lub większej, **kotły na biomasę nieдрzewną**.

- Wprowadzanie do obrotu oznacza udostępnienie produktu **po raz pierwszy** na rynku wspólnotowym.

Wprowadzanie do obrotu kotłów – prawo krajowe

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dn. 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
- + art. **172a pkt 1 POŚ** (kotły na paliwo stałe – kotły o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a i d rozp. Ekoprojekt = **kotły CWU, kotły na biomasę nieдрzewną** – z wyłączeniem kotłów zasilanych ręcznie na baloty słomy o mocy powyżej 100 kW).
- Art. 172a pkt 2 POŚ – definicja wprowadzania do obrotu obejmująca każde rozporządzenie kotłem na paliwo stałe na terytorium RP (inaczej niż w przypadku ekoprojektu).

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o **centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB)**.

- Obowiązek zgłoszenia instalacji do ewidencji
- Bazę danych zasilać będą również kominiarze, urzędnicy i strażnicy gminni prowadzący kontrolę palenisk.
- Uruchomienie bazy – po oddaniu systemu informatycznego – oficjalna data 1 lipca 2021 r.

Kontrola palenisk – podstawa prawna

Art. 379 ust. 1 POŚ Marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta **sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością tych organów.**

- Zakres przedmiotowy – wszystkie przepisy o ochronie środowiska, nie tylko przepisy POŚ (tak m.in. Gruszecki K., *Prawo ochrony środowiska. Komentarz*, WK2016). Uchwała antysmogowa jest aktem prawa miejscowego, a tym samym zawiera przepisy o ochronie środowiska powszechnie obowiązujące na terenie województwa.
- Art. 379 POŚ uprawnia do prowadzenia kontroli przestrzegania i stosowania wszystkich przepisów o ochronie środowiska, w tym aktów prawa miejscowego (POP, uchwała antysmogowa).
- Komentatorzy stoją na stanowisku, że **art. 379 ust. 1 POŚ został skonstruowany w kategorii obowiązku** (Górecki M., Komentarz do art. 379 POŚ [w:] *Prawo ochrony środowiska. Komentarz*, C.H. Beck, 2014).

Kontrola palenisk – właściwość organu (1)

- **art. 376 POŚ** – wójt/burmistrz/prezydent miasta **jest organem ochrony środowiska**.
- **art. 378 ust. 3 POŚ** – wójt jest właściwy w sprawach zwykłego korzystania ze środowiska przez **osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami** (ale przepis precyzuje w jakich sprawach – nie wymienia art. 379 POŚ).
- **Bez wątplenia kontrola działalności przedsiębiorców, niezależnie od jej skali, leży w kompetencji WIOŚ.**

Kontrola palenisk – upoważnienie pracowników

Art. 379 ust. 2 POŚ Organy, o których mowa w ust. 1, mogą upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych **pracowników podległych im urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich lub gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych.**

- Katalog osób, które można upoważnić jest zamknięty – nie może być to osoba niebędąca pracownikiem (np. zleceniobiorca). **Upoważnienie nie musi być jednorazowe, dopuszczalne jest upoważnienie stałe.**
- Warto w upoważnieniu określić uprawnienia kontrolującego (zgodnie z art. 379 ust. 3).
- Upoważnienie wydaje osoba pełniąca funkcję danego organu (wójta, burmistrza, prezydenta miasta).

Kontrola palenisk – uprawnienia kontrolującego (1/2)

Art. 379 ust. 3 POŚ Kontrolujący, wykonując kontrolę, jest uprawniony do:

- 1) **wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 - na pozostały teren;**
- 2) **przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;**
- 3) **żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego,**
- 4) **żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli. –**
w przypadku kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej - dokumenty potwierdzające spełnianie wymogów ekoprojektu lub innych wymogów technicznych.

Katalog zamknięty – czynności kontrolującego muszą mieścić się w przyznanych mu tu kompetencjach.

Kontrola palenisk – uprawnienia kontrolującego (2/2)

- Możliwość **wezwania i przesłuchania osób** w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego. Komentatorzy twierdzą, że ma zastosowanie KPA: w odniesieniu do pouczeń i możliwości odmowy zeznań lub odpowiedzi na pytanie – **art. 83 KPA (prawo odmowy zeznań)** oraz w odniesieniu do obowiązków protokolowania, odczytania protokołu i odebrania podpisu na protokole (**art. 67 i n. KPA**).
- **Kontrola u osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej może być niezapowiedziana.**
- **Kontrola może mieć charakter interwencyjny lub planowy.**
- **Udział rzeczoznawcy** (osoby posiadającej specjalistyczną wiedzę) **w kontroli nie jest obowiązkowy.** Rzeczoznawca nie musi posiadać odrębnego upoważnienia. Nie może jednak wykonywać czynności kontrolnych samodzielnie, działa jedynie z polecenia kontrolującego.
- Kontrolujący ma prawo podejmować **wszelkie czynności niezbędne do ustalenia stanu rzeczywistego** (**art. 379 ust. 3 pkt 2 POŚ**) – stanowi to podstawę do **pobrania próbek popiołu z paleniska lub próbek paliwa.**

Kontrola palenisk – obowiązki kontrolowanego

Art. 379 ust. 6 POŚ Kierownik kontrolowanego podmiotu oraz kontrolowana osoba fizyczna obowiązani są umożliwić przeprowadzanie kontroli, a w szczególności dokonanie czynności, o których mowa w ust. 3.

Utrudnianie przeprowadzenia kontroli stanowi przestępstwo: art. 225 § 1 KK

- Kto osobie uprawnionej do przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony środowiska lub osobie przybranej jej do pomocy udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
 - odmowa dopuszczenia do paleniska, utrudnianie pobrania próbki, odmowa okazania dokumentacji kotła.
 - **odmowa udzielenia informacji? – Kwestia sporna, na ile stosujemy art. 83 KPA i przewidziane w nim prawo odmowy zeznań.**

Kontrolowanego należy powiadomić o sankcji karnej, a jeżeli nadal będzie utrudniał prowadzenie kontroli, należy na miejsce zdarzenia wezwać Policję.

Kontrola palenisk – protokół z kontroli

Art. 380 POŚ

1. Z czynności kontrolnych kontrolujący sporządza protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kierownikowi kontrolowanego podmiotu lub kontrolowanej osobie fizycznej.
2. Protokół podpisują kontrolujący oraz kierownik kontrolowanego podmiotu lub kontrolowana osoba fizyczna, którzy mogą wnieść do protokołu zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem.
3. W razie odmowy podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanego podmiotu lub kontrolowaną osobę fizyczną kontrolujący umieszcza o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, staroście lub marszałkowi województwa.

Naruszenie uchwały antyśmogowej – przekazanie sprawy do WIOŚ (1/2)

Art. 379 ust. 5 POŚ Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta lub marszałek województwa występują do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli organy te stwierdzą naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnione **podejrzanie, że takie naruszenie mogło nastąpić**, przekazując dokumentację sprawy.

Ustawa o inspekcji ochrony środowiska (UIOŚ). Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy:

- kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (**przedsiębiorcy**) (**art. 2 ust. 1 pkt 1 UIOŚ**)
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego (**art. 2 ust. 1 pkt 17 UIOŚ**).

Naruszenie uchwały antysmogowej – przekazanie sprawy do WIOŚ (2/2)

Art. 364 POŚ

Jeżeli działalność prowadzona przez podmiot korzystający ze środowiska albo osobę fizyczną powoduje pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagraża życiu lub zdrowiu ludzi, wojewódzki inspektor ochrony środowiska wyda decyzję o wstrzymaniu tej działalności w zakresie, w jakim jest to niezbędne dla zapobieżenia pogarszaniu stanu środowiska.

Kontrola palenisk – sankcja karna

Naruszenie przepisów uchwały antysmogowej stanowi **wykroczenie**.

Art. 334 POŚ Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.

- Grzywna za popełnienie wykroczenia może wynieść **od 20 do 5000 zł (art. 24 KW)**, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej.
- Straż gminna może nakładać mandat. Grzywna nałożona przez funkcjonariusza straży gminnej zasila budżet gminy.

Kontrola palenisk – wójt jako oskarżyciel publiczny

Art. 379 ust. 4 POŚ Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, starosta, marszałek województwa lub osoby przez nich upoważnione są uprawnieni do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska.

- Jeżeli kontroli dokonuje straż gminna, uprawnienie do złożenia wniosku o ukaranie wynika z ustawy o strażach gminnych.
- Prawo i obowiązki oskarżyciela publicznego w postępowaniach o wykroczenie regulują przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (**KPoW**).

Kontrola palenisk – koszty badań laboratoryjnych (1)

Zmiana przepisów KPoW w 2018 roku

Art. 117 KPoW

- § 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, wszelkie wydatki w toku postępowania w sprawach o wykroczenia, w tym wydatki ponoszone w toku czynności wyjaśniających, wykląda tymczasowo Skarb Państwa.
- § 2. Wydatki związane z ustanowieniem obrońcy lub pełnomocnika wykląda strona, która go ustanowiła.
- § 3. Wydatki, o których mowa w § 1, **ponoszone w toku czynności wyjaśniających przeprowadzanych przez organ podległy władzom jednostki samorządu terytorialnego wykląda tymczasowo właściwa jednostka samorządu terytorialnego.**

Kontrola palenisk – koszty badań laboratoryjnych (2)

Art. 118 KPoW

§ 1. Wydatki wykładane przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego mają charakter zryczałtowany. Zryczałtowane wydatki nie obejmują:

- 1) należności biegłych lub instytucji wyznaczonych do wydania opinii; (...)

Art. 119 KPoW

§ 1. **W razie skazania od obwinionego sąd zasądza opłatę na rzecz Skarbu Państwa, zryczałtowane wydatki i należności, o których mowa w art. 118 § 1 pkt 1 i 2, na rzecz odpowiednio Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego oraz wydatki na rzecz oskarżyciela posiłkowego.**

Zakaz spalania odpadów

- Kontrola pod kątem spalania odpadów jest prowadzona na tych samych zasadach co kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej (**art. 379 POŚ**).
- **art. 155 ustawy o odpadach (UOO)** Termiczne przekształcanie odpadów prowadzi się wyłącznie w spalarniach odpadów lub we współspalarniach odpadów, z zastrzeżeniem art. 31.

Definicja odpadów

Definicja odpadów (art. 3 ust. 1 pkt 6 UOO) - Każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Odpady komunalne (art. 3 ust. 1 pkt 7 UOO)

1. **Odpady powstające w gospodarstwach domowych** z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji.
2. Odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące **od innych wytwórców**, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Odpady zielone (art. 3 ust. 1 pkt 12 UOO) - Odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, a także z targowisk, z wyłączeniem odpadów z czyszczenia ulic i placów.

Chaos terminologiczny – odpady zielone/pozostałości roślinne/odpady ulegające biodegradacji

Spalanie pozostałości roślinnych

art. 31 ust. 7 UOO Dopuszcza się spalanie zgromadzonych pozostałości roślinnych poza instalacjami i urządzeniami, **chyba że są one objęte obowiązkiem selektywnego zbierania.**

Jeżeli pozostałości roślinne są objęte obowiązkiem selektywnej zbiórki w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, to ich spalanie poza instalacjami i urządzeniami **jest zabronione.**

W obecnym stanie prawnym selektywna zbiórka odpadów zielonych oraz odpadów ulegających biodegradacji.

Pytanie o relacje pomiędzy bioodpadami/odpadami zielonymi/pozostałościami roślinnymi – **pozostałości roślinne z domowego ogródka na pewno są odpadami zielonymi i podlegają pod obowiązek selektywnej zbiórki.**

Obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi

Art. 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez:

(...)

3) zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie i przepisach wydanych na podstawie art. 4a;

(...)

3b) pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi;

Spalanie odpadów – przepisy karne (1/2)

Art. 191 UOO Kto, wbrew przepisowi art. 155, termicznie przekształca odpady poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów, podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

2. Kto nie wykonuje obowiązków wymienionych w art. 5 ust. 1 – podlega karze grzywny.

2a. Karze określonej w ust. 2 podlega także ten, kto nie wykonuje obowiązków określonych w regulaminie.

Art. 51 § 1 KW Kto krzykiem, hałasem, alarmem lub **innym wybrykiem** zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 145 KW Kto zanieczyszcza lub zaśmieca miejsca dostępne dla publiczności, a w szczególności drogę, ulicę, plac, ogród, trawnik lub zieleniec, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany.

Spalanie odpadów – przepisy karne (2/2)

Art. 82 § 1 KW Kto **dokonuje czynności, które mogą spowodować pożar**, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, polegających na:

(...)

3) używaniu instalacji, urządzeń i narzędzi niepoddanych wymaganej kontroli lub niesprawnym technicznie albo użytkowaniu ich w sposób niezgodny z przeznaczeniem lub warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia.

W szczególnych przypadkach: **art. 182 i 183 KK**. Do rozważenia w przypadku spalania odpadów na dużą skalę, zwłaszcza odpadów niebezpiecznych (np. oleje przepracowane, podkłady kolejowe).

Spalanie odpadów – mandat, zbieg przepisów w prawie wykroczeń a wymiar mandatu

- Za wykroczenie z **art. 191 UOO** oraz **art. 10 ust. 2 i 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** funkcjonariusz straży gminnej może nałożyć **mandat**.

Art. 96 § 1 KPoW W postępowaniu mandatowym można nałożyć grzywnę w wysokości do 500 zł, a w przypadku, o którym mowa w art. 9 § 1 KW- do 1000 zł.

Art. 9 § 1 KW Jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach ustawy, stosuje się przepis przewidujący najsurowszą karę, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu środków karnych na podstawie innych naruszonych przepisów.

- Spalanie odpadów stanowi co najmniej wykroczenie z art. 191 UOO i art. 10 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – dopuszczalny mandat do 1000 zł?

Rozpalanie ognisk w pobliżu lasów

Art. 30 ust. 3 ustawy o lasach W lasach oraz na terenach śródleśnych, jak również w odległości do 100 m od granicy lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności:

- 1) rozniecania ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lasu lub nadleśniczego;
- 2) korzystania z otwartego płomienia;
- 3) wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych.

ust. 4. Przepisy ust. 3 nie dotyczą działań i czynności związanych z gospodarką leśną pod warunkiem, że czynności te nie stanowią zagrożenia pożarowego.

Rozpalanie ognisk w pobliżu lasów - sankcje

Art. 82 KW

- § 3. Kto na terenie lasu, na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od nich roznieca ogień poza miejscami wyznaczonymi do tego celu albo pali tytoń, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.
- § 4. Kto wypala trawy, słomę lub pozostałości roślinne na polach w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań, lasów, zboża na pniu i miejsc ustawienia stert lub stogów bądź w sposób powodujący zakłócenia w ruchu drogowym, a także bez zapewnienia stałego nadzoru miejsca wypalania, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.
- § 5. Kto w inny sposób nieostrożnie obchodzi się z ogniem, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

Spowodowanie pożaru lub bezpośredniego zagrożenia pożarem
– przestępstwa z **art. 163 i 164 KK.**

Poradnik i film instruktażowy

Poradnik i film instruktażowy przygotowany dla województwa małopolskiego

<https://powietrze.malopolska.pl/aktualnosci/poradnik-i-film-instruktażowy-dotyczący-przeprowadzania-kontroli/>

Kompetencje nadzorcze wójta (1/2)

Niezależnie od kompetencji kontrolnych, wójtowi przysługują kompetencje nadzorcze:

Art. 363 ust. 1 POŚ Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, **nakazać osobie fizycznej**, której działanie negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do:

- 1) ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia;
- 2) przywrócenia środowiska do stanu właściwego.

2. Przepisy art. 362 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

Art. 362 ust. 3 POŚ W przypadku braku możliwości nałożenia obowiązku podjęcia działań, o których mowa w ust. 1, organ ochrony środowiska może zobowiązać podmiot korzystający ze środowiska **do uiszczenia na rzecz budżetów właściwych gmin**, z zastrzeżeniem ust. 4, **kwoty pieniężnej odpowiadającej wysokości szkód wynikłych z naruszenia stanu środowiska**.

Kompetencje nadzorcze wójta (2)

Art. 368 POŚ

1. W razie naruszenia warunków decyzji określającej wymagania dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, prowadzonej przez osobę fizyczną w ramach zwykłego korzystania ze środowiska, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, wstrzymać użytkowanie instalacji; art. 367 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.
2. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, wstrzymać użytkowanie instalacji lub urządzenia, jeżeli osoba fizyczna nie dostosowała się do wymagań decyzji, o której mowa w art. 363.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Dziękuję za uwagę

+48 530 025 442

miłosz.jakubowski@frankbold.org

WFOŚiGW
w Gdańsku

ICHP INSTYTUT CHEMICZNEJ
PRZERÓBKI WĘGLA

Frank Bold